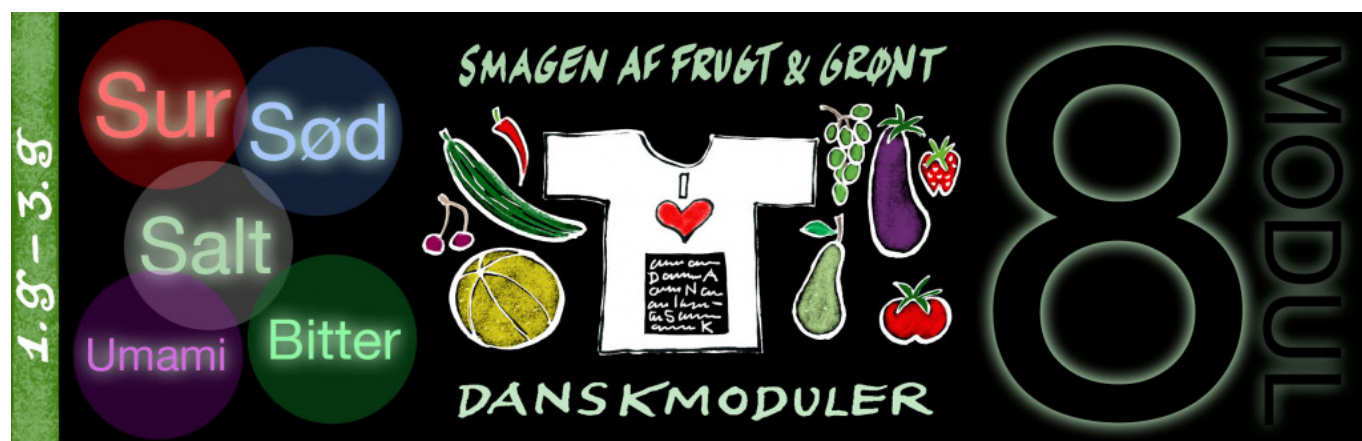

Oplæsning, refleksion og skrivning

Forfattere: Casper Thrane

Redaktør: Thomas Brahe

Faglige temaer: De fem grundsmage, Artikel

Introduktion:

Oplæsning, diskussion, sprog og smag.

Aktivitet med dialogoplæg og billeder

- 1 Eleverne har som lektie hjemme bl.a. arbejdet videre på den reflekterende artikel.

Se flere detaljer under [forberedelse](#).

- 2 Optakt: Grundsmagene repeteret ud fra Smag for Livets hjemmeside (15 min)

Noter:

- Tre af de seks videoer vises som repetition: "Sødt", "Bittert" og "Stærk": <http://www.smagforlivet.dk/materialer/smagsfilm-oplevel-grundsmagene-og-det-stærke>
- Den sidste video vises som alternativ til grundsmagene, da stærk ikke er en grundsmag, men en følelse.
- Eleverne opfordres til, at medtænke alle grundsmagene i deres reflekterende artikler, selvom de måske kun har fokus på en eller to. Det er jo smag som begreb og smagsoplevelsen, de skal skrive om.
- Påmindelse om hjemmesidens mange artikler som godt læsestof til den reflekterende artikel: <http://www.smagforlivet.dk/content/fakta-om-smag>

3 Pararbejde med oplæsning og diskussion af hjemmearbejde (30 min)

Forløb: Smagen af frugt og grønt: Smagsbegrebet undersøgt og overvejet
Modul 8 (dansk): Oplæsning, refleksion og skrivning
Forfatter: Casper Thrane
Redaktør: Thomas Brahe
Side: 1/1

Øvelse 1 i par: Oplæsning og diskussion af dit artikelaflsnit om smag (30 minutter)

Denne øvelse træner din formidlingsbevidsthed og giver dig nye idéer til din reflekterende artikel

1:

Læs dit artikelaflsnit højt for din makker, og forklar efterfølgende dine indholds- og formmæssige valg.

2:

Læs herefter afsnittet højt endnu en gang, mens makkeren overvejer styrker og muligheder for forbedringer.

[Download opgaveark for øvelse 1 her.](#)

Noter:

- Læs dit artikelaflsnit højt for din makker, og forklar efterfølgende dine indholds- og formmæssige valg.
- Læs herefter afsnittet højt endnu en gang, mens makkeren overvejer styrker og muligheder for forbedringer.
- Diskutér afslutningsvis afsnittets styrker og muligheder for forbedringer. Notér jeres vigtigste pointer.
- Gentag proceduren for den anden parts tekst.

4 Klasseopsamling på gruppearbejde med oplæsning af udvalgte artikelaflsnit (25 min)

Noter:

Begrundelse for valg af form og indhold – Den reflekterende artikel som genre.

1. Oplæsning af aflsnit.
2. Klassediskussion af tekstens form og indhold: Gode pointer og muligheder for forbedringer.

5 Øvelse: Smagen af æble X 2 - denotation og konnotation (20 min)

Forløb: Smagen af frugt og grønt: Smagsbegrebet undersøgt og overvejet
Modul 8 (dansk): Oplæsning, refleksion og skrivning
Forfatter: Casper Thrane
Redaktør: Thomas Brahe
Side: 1/1

Øvelse 2: To skriveøvelser om æblesmagens betydning – denotation og konnotation

De to øvelser træner din bevidsthed om sproget som betydningsbærer og holdningsdanner

Rekvisitter: æbler

Faglig kontekst:

I danskfaglig sammenhæng taler man om begreberne denotation og konnotation. Denotation er et ords grundlæggende og neutrale betydning uafhængigt af ordets betydningsnuancer, som skyldes associationer eller værdiladning. F.eks. har ordene øl, bajer, humle og fadbamse alle denotationen øl. Men ordene bajer, humle og fadbamse er konnotative, dvs. at ordene rummer merbetydninger og betydningsnuancer udover grundbetydningen øl. Ordnes merbetydninger (konnotationer) afhænger af associationer, stillag og værdiladning. Bajer, humle og fadbamse rummer for nogle mennesker måske også merbetydningen 'hygge med vennerne' eller lignende.

De to følgende skriveøvelser arbejder med det denotative og det konnotative sprog. Øvelse 1 arbejder med æblesmagens denotative betydning (følelsesbetonet), mens øvelse 2 arbejder med

[Download øvelsesark 2 her.](#)

6 Lektieoptakt til afsluttende modul – [Konvivialitet](#)

Noter:

- Lav en ret til 3-4 personer, som involverer frugt og/eller grønt. Din ret må gerne rumme en særlig (smags)betydning for dig. Du skal ganske kort kunne præsentere (smagen af) din ret i næste time.

Forberedelser

For eleverne gælder:

- Brug hjemme 30 min. på at skrive et afsnit færdigt til din reflekterende artikel. Afsnittet skal repræsentere én af din artikels vinkler på smag (eller indledning). Du må gerne skrive videre på ét af de afsnit, som du har skrevet på tidligere i forløbet; jf. modul 3, 4 og 7, hvor vi arbejdede med henholdsvis indledning, konkretion/abstraktion og inddragelse af sekundærlitteratur.
- Du skal kunne begrunde indholdet og formen af dit afsnit i timen. Afsnittet skal desuden kunne læses

op.

- Evt: Ekspertgruppe om Susanne Højlands "Smag".

Enten lærer eller elever:

- Husk ét stk. æble til hver elev.

Kopiark

Kopiark:

[Kopiark - Øvelse 1 - Modul 8 Dansk - Smagen af frugt og grønt.pdf](#)

[Kopiark - Øvelse 2 - Modul 8 Dansk - Smagen af frugt og grønt.pdf](#)

Øvelse 1 i par: Oplæsning og diskussion af dit artikelafrnit om smag (30 minutter)

Denne øvelse træner din formidlingsbevidsthed og giver dig nye idéer til din reflekterende artikel

1:

Læs dit artikelafrnit højt for din makker, og forklar efterfølgende dine indholds- og formmæssige valg.

2:

Læs herefter afsnittet højt endnu en gang, mens makkeren overvejer styrker og muligheder for forbedringer.

3:

Diskutér afslutningsvis afsnittets styrker og muligheder for forbedringer. Notér jeres vigtigste pointer.

4:

Gentag proceduren for den anden parts tekst.

God arbejdslyst.

Øvelse 2: To skriveøvelser om æblesmagens betydning – denotation og konnotation

De to øvelser træner din bevidsthed om sproget som betydningsbærer og holdningsdanner

Rekvisitter: æbler

Faglig kontekst:

I danskfaglig sammenhæng taler man om begreberne denotation og konnotation. Denotation er et ords grundlæggende og neutrale betydning uafhængigt af ordets betydningsnuancer, som skyldes associationer eller værdiladning. F.eks. har ordene øl, bajer, humle og fadbamse alle denotationen øl. Men ordene bajer, humle og fadbamse er konnotative, dvs. at ordene rummer merbetydninger og betydningsnuancer udover grundbetydningen øl. Ordnes merbetydninger (konnotationer) afhænger af associationer, stillag og værdiladning. Bajer, humle og fadbamse rummer for nogle mennesker måske også merbetydningen 'hygge med vennerne' eller lignende.

De to følgende skriveøvelser arbejder med det denotative og det konnotative sprog. Øvelse 1 retter sig mod æblesmagens denotative betydning (grundbetydning), mens øvelse 2 lægger vægt på æblesmagens konnotative betydning (merbetydning og værdiladning).

Skriveøvelse 1 (6 minutter): Redegørelse for smagen af æble

Denne øvelse træner din evne til at skrive objektivt, detaljeret, præcist og sansende

Skriv en redegørende tekst om smagen af æble. En redegørende tekst fremstiller og forklarer forhold i detaljer uden at kommentere og tillægge det beskrevne merbetydninger. Det betyder, at æblets farvenuancer, form, størrelse, tekstur, grundsmage og konsistens er centrale. Ergo, du skal være objektiv og præcis i din sansning og skrivning.

Skriveøvelse 2 (10 minutter): Æblesmagens merbetydning

Denne øvelse træner din evne til at være associativ og kreativ i din tekst samt evnen til at bruge billedsprog.

Hvor den foregående øvelse trænede dig i at beskrive smagen af æble så præcist som muligt, uden at du kom med personlige og fortolkende kommentarer, træner denne øvelse lige det modsatte.

Skriv nu en (subjektiv) tekst om æblets smag, hvor du lægger vægt på de associationer, du får, når du smager frugten. Det kan være, at du kommer til at tænke på noget helt bestemt, når du spiser dit æble – gode oplevelser, kulturelle grundfortællinger, litteratur osv.

Det betyder, at synonym, sammenligning og metafor som stilistiske virkemidler er centrale. Smagen af æble er nu ikke blot smagen af æble, men får en merbetydning. Ergo, du skal være kreativ, associativ og metafordannende i din sansning og skrivning.

Overvej som afslutning, hvad konnotationerne i din sidste tekst fortæller om dit forhold til smagen af æbler.

